

D E C I Z I E

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Plugari Eugenia, reprezentată de Dudulica Liubomir,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Eugeniei Plugari împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Telenești, Primăria comunei Mîndrești și Spînu Iulia cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, și la cererea de chemare în judecată depusă de către Spînu Iulia împotriva Eugeniei Plugari, intervenienți accesorii Stratan Olga și Gheorghita Vasile cu privire la repunerea în termen a acțiunii, anularea certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2014 prin care cererea de apel declarată de către Plugari Eugenia a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La 16 mai 2008, Plugari Eugenia reprezentată de Calugher Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Telenești, Primăria comunei Mîndrești și Spînu Iulia cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că prin testamentul nr. 81 din 28 februarie 1995 i-a fost testată toată averea ce aparținea tatălui său Gheorghita Ion Pavel.

Susține că la data de 01 aprilie 1996 tatăl său a decedat, iar la 16 iulie 1997 i-a fost eliberat certificat de moștenitor testamentar, conform căruia dînsa a devenit proprietara casei de locuit cu suprafața de 75,5 m.p. situată în s. Mîndrești, raionul Telenești pe o suprafață de teren de 0,1437 ha, cotei de pămînt în mărime de 0,86 ha și a cotei de pămînt în mărime de 0,06 ha.

Menționează că la 01 septembrie 1997 a înregistrat certificatul de moștenitor testamentar la Biroul de Inventariere Tehnică Orhei și tot atunci au fost întocmite și eliberate toate actele necesare pentru confirmare a dreptului de proprietate, fiindu-i eliberate titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren doar pentru cotele de pămînt cu suprafața de 0,86 ha și 0,06 ha.

Afirmă că la moment nu a verificat care este motivul neeliberării titlului de proprietate pentru terenul pe care este amplasată construcția locativă, însă ulterior a aflat

că titlul a fost eliberat pe numele mamei sale - Gheorghîța Maria, care a decedat la 18 noiembrie 2007.

Consideră că această eroare a fost efectuată datorită faptului că după reorganizarea Biroului de Inventariere Tehnică Orhei și crearea Oficiului Cadastral Teritorial Telenești nu s-au păstrat actele de înregistrare din 01 septembrie 1997 a dreptului de proprietate asupra casei de locuit și a lotului de pământ cu suprafața de 0,1437 ha.

Mai invocă reclamanta că pe parcursul anilor pe terenul alăturat casei de locuit din satul Mîndrești raionul Telenești a construit încă un spațiu locativ cu suprafața de 44 m.p. și un garaj, iar după decesul tatălui a întreținut-o pe mama sa și a suportat toate cheltuielilor pentru înmormîntarea ambilor părinți.

Solicită anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 9835209054 din 27 septembrie 2003 eliberat pe numele Mariei Gheorghîța, recunoașterea dreptului său de proprietate asupra lotului de pământ cu suprafața de 0,1437 ha, construcțiilor situate pe acest teren, inclusiv: a casei de locuit cu suprafața de 75,5 m.p. și casei de locuit cu suprafața de 44 m.p. cu anexele lor, obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Telenești de a înregistra dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,1437 și a construcțiilor: casa de locuit cu suprafața de 75,5 m.p. și casa de locuit cu suprafața de 44 m.p. cu anexele lor din intravilanul satul Mîndrești raionul Telenești și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 03 iunie 2008, acțiunea a fost admisă, fiind anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 8935209054 din 27 septembrie 2003, eliberat pe numele Mariei Gheorghîța, recunoscut dreptul de proprietate a Eugeniei Plugari asupra lotului de teren cu suprafața de 0,1437 ha și a construcțiilor situate pe acesta și anume casa de locuit cu suprafața de 75,5 m.p. și casa de locuit cu suprafața de 44,0 m.p. cu anexele lor din intravilanul satul Mîndrești raionul Telenești, și obligat Oficiului Cadastral Teritorial Telenești să înregistreze dreptul de proprietate și să elibereze titlul de proprietate pe numele Eugeniei Plugari.

Prin încheierea Judecătoarei Telenești din 13 aprilie 2010, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Spînu Iulia.

La 26 aprilie 2011, Spînu Iulia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Eugeniei Plugari, intervenienți accesorii Stratan Olga și Gheorghîța Vasile cu privire la anularea certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii a indicat că părinții săi Gheorghîța Ion și Gheorghîța Maria fiind în căsătorie în perioada 1983-1984, au construit 2 case și anume casa de locuit cu suprafața de 75,5 m.p și casa de locuit cu suprafața de 44,0 m.p, ambele pe un teren cu suprafața de 0,1437 ha, care au fost supuse regimului proprietate comună în devălmășie.

Susține că la 01 aprilie 1997 tatăl său a decedat, masa succesorală rămasă după deces constituind 50% din fiecare casă de locuit, iar lotul de pământ pe care erau construite imobilele menționate nu erau proprietate comună și nu făcea parte din masa succesorală.

Menționează că recent a aflat că partea ce-i revenea din casa de locuit cu suprafața de 75,5 m.p potrivit testamentului nr.81 din februarie 1995, tatăl său Gheorghîța Ion a testat-o Eugeniei Plugari, care la 16 iulie 1997, a primit certificatul de moștenitor testamentar nr.1728 pentru întreaga casă de locuit cu suprafața de 75,5 m.p., deși regimului succesiunii testamentare urma să fie supusă doar partea ce-i revenea tatălui conform legii.

Afirmă că la momentul deschiderii succesiunii Gheorghita Maria era pensionară și conform art. 570 Cod civil (red.1964) avea dreptul la cotă obligatorie în mărime de 2/3 din cota ce i s-ar fi cuvenit în caz de succesiune legală, respectiv 6,66% din partea succesorală, deoarece vocația de succesori legali după decesul lui Gheorghita Ion pe lângă soția acestuia - Gheorghita Maria o întruneau și 4 copii - Spînu Iulia, Gheorghita Vasile, Stratan Olga și Plugari Eugenia.

Însă, Gheorghita Maria pe lângă cota s-a obligatorie în mărime de 6,66% a acceptat de una singură întreaga succesiune rămasă după decesul lui Gheorghita Ion constituită din 50% din casa de locuit cu suprafața de 44 m.p. și din casă cu suprafața de 75,5 m.p. și din o parte din bunurile din casă, întrînd astfel în posesia întregii averi succesoriale.

Indică că la 14 octombrie 2003 dreptul de proprietate a Mariei Gheorghita asupra caselor de locuit, care includea în sine și cotele succesoriale acceptate după decesul lui Gheorghita Ion a fost inclus în Registrul Cadastral, la 27 septembrie 2003, Gheorghita Maria a primit și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra lotului de teren cu suprafața de 0,1437 ha, pe care erau construite casele de locuit care la 14 octombrie 2003, au fost înregistrate la Cadastru, iar odată cu înregistrarea în Registrul bunurilor imobile, Gheorghita Maria a dobîndit și dreptul de proprietate asupra terenului de pămînt

Mai invocă Spînu Iulia că la 18 noiembrie 2007, mama sa Gheorghita Maria a decedat, iar masa succesorală rămasă după decesul ei a constituit 56,66 % din casa de locuit cu suprafața de 75,5 m.p. casa de locuit cu suprafața de 44,00 m.p. și anexele, terenul de pămînt pentru construcții cu suprafața de 0,1437; terenurile de pămînt (grădini) cu suprafețele totale de 0,0562 ha , de 0,05 ha și de 0,0929 ha, precum și terenurile de pămînt agricole cu suprafețele de 0,3567 ha, de 0,0862 ha de 0,4021 ha și de 0,0295 ha.

Susține că pînă la decesul mamei sale a avut grijă de ultima, a suportat cheltuielile pentru înmormîntare și ca moștenitoare legală a intrat în posesia masei succesoriale și pînă în prezent se folosește de bunurile succesoriale cultivă terenurile, achită cheltuielile aferente imobililor, manifestîndu-și astfel voința de acceptare a succesiunii și consideră că prin intrarea în posesie a acceptat succesiunea.

Solicită anularea parțială a certificatului de moștenitor testamentar din 16 iulie 1997, eliberat pe numele Eugeniei Plugari cu excluderea a 56,66% de proprietate din casa de locuit, constatarea faptului acceptării succesiunii, prin intrarea în posesia masei succesoriale, rămasă după decesul Mariei Gheorghita, constituită din 56,66% din casa de locuit cu suprafața de 75,5 m.p , cu nr. cadastral 8935209.054.01 casa de locuit cu suprafața de 44,00m.p cu nr. cadastral 8935209.054.02 și anexele, terenul pentru construcții cu suprafața de 0,1437 ha cu nr. cadastral 8935209.054 , terenul de pămînt cu suprafața de 0,0562 ha cu nr. cadastral 8935211.251, terenul de pămînt cu suprafața de 0,0929 ha, terenul de pămînt agricol cu suprafața de 0,3567 ha, terenul de pămînt agricol cu suprafața 0,0862 ha, teren de pămînt cu suprafața 0,4021 ha și terenul de pămînt cu suprafața de 0,0295 ha, amplasate în satul Mîndrești raionul Telenești.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2011, a fost admis recursul declarat de Spînu Iulia, casată încheierea Judecătoriei Telenești din 13 aprilie 2010, soluționată problema în fond, admisă cererea de revizuire depusă de Spînu Iulia, casată hotărîrea Judecătoriei Telenești din 03 iunie 2008 și restituită pricină spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 20 octombrie 2011, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Iulia în temeiul art. 267 lit. g) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 27 octombrie 2011, a fost respinsă cererea reprezentatului pârâtei Nelea Segărescu și respinsă cererea Iuliei Spînu cu privire la anularea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 ianuarie 2012, a fost admis recursul declarat de către Iulia Spînu, casată încheierea Judecătoriei Telenești din 27 octombrie 2011, în partea respingerii recursului declarat de Iulia Spînu și casată integral încheierea Judecătoriei Telenești din 20 octombrie 2011. În rest încheierea Judecătoriei Telenești din 27 octombrie 2011 a fost menținută.

Prin încheierea Judecătoriei Telenești din 27 februarie 2012, cererea de chemare în judecată depusă de către Spînu Iulia împotriva Eugeniei Plugari cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de către Plugari Eugenia împotriva Iuliei Spînu, intervenient Primăria Mîndrești cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de proprietate au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 09 iulie 2013, a fost respinsă cererea Iuliei Spînu cu privire la repunerea acțiunii în termen și respinsă acțiunea înaintată de Plugari Eugenia ca fiind neîntemeiată.

La 03 august 2013, Plugari Eugenia, reprezentată de avocatul Liubomir Dudulica, a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe în partea respingerii cererii înaintate de către Plugari Eugenia, rejudecare cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri legale și întemeiate.

La 08 august 2013, apel nemotivat a declarat și Spînu Iulia, solicitînd admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea cererii sale cu pronunțarea în partea dată a unei noi hotărîri de admiterea acțiunii integral.

La 16 ianuarie 2014, Plugari Eugenia, reprezentată de avocatul Liubomir Dudulica, a depus apel motivat împotriva hotărîrii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, a fost admisă cererea de scutire parțială de plata taxei de stat depusă de Spînu Iulia și pusă pe rol cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Spînu Iulia și cererea de chemare în judecată depusă de Plugari Eugenia.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Plugari Eugenia, comunicîndu-i ultimei despre necesitatea prezentării dovezii de plata a taxei de stat în sumă de 150 lei, stabilindu-i un termen pînă la 08 iulie 2014 ora 10.30. Totodată fiind explicat apelantei, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2014, a fost restituită cererea de apel depusă de către Plugari Eugenia.

La 09 septembrie 2014, Plugari Eugenia, reprezentată de avocatul Dudulica Liubomir, a decartat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și dispunerea judecării cauzei în fond.

În motivarea recursului a invocat că dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerînd neîntemeiată soluția instanței de apel în sensul restituirii cererii de apel din

motivul neprezentării dovezii de achitare a taxei de stat, deoarece taxa de stat pentru depunerea cererii de apel a fost achitată la data de 04 iulie 2014, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. 54, care în aceeași zi a fost expediat prin fax în adresa Curții de Apel Bălți și a fost recepționat de ultima la ora 12:58.

Menționează că în prealabil angajații cancelariei Curții de Apel Bălți i-au confirmat că se permite expedierea bonului de plată prin fax, iar după expedierea faxului, prin telefon i-au confirmat primirea bonului.

În circumstanțele relatate consideră că instanța de apel urma să examineze cererea de apel în fond însă contrar prevederilor Codului de procedură civilă instanța a restituit cererea de apel, prin ce i-a îngăduit accesul liber la justiție și i-a lezat grav dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că încheierea recurată a fost emisă în lipsa părților la 08 iulie 2014, iar copia acesteia a fost expediată în adresa recurenteii la 17 iulie 2014, (f. d. 37 Vol. III), însă date care ar confirma și recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-au conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 09 septembrie 2014 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în coraport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarant de către Plugari Eugenia, reprezentată de avocatul Dudulica Liubomir, este întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel din 08 iulie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2014 a fost restituită fără examinare cererea de apel declarată de către Plugari Eugenia împotriva hotărârii Judecătoriei Telenești din 09 iulie 2013, drept motiv fiind invocat faptul că apelanta nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel emise prin încheierea din 11 iunie 2014, și anume, nu a achitat taxa de stat în mărimea de 150 lei.

Instanța de recurs conchide, însă, că încheierea instanței de apel din 08 iulie 2014 este una ilegală, care nu poate fi menținută.

În susținerea opinii date instanța de recurs reține că, deși instanța de apel a constatat neexecutarea încheierii Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, prin care s-a dispus de a nu da curs cererii de apel, la materialele dosarului există probe care indică că la 04 iulie 2014, reprezentantul apelantei Plugari Eugenia, Dudulica Liubomir, a achitat taxa de stat în sumă de 153 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 54 anexat la recurs (f. d.51 Vol.III), ce indică incontestabil că ultimul s-a încadrat în termenul acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor.

Mai mult că materialul probator atestă că ordinul de încasare a numerarului nr. 54, în aceeași zi, la 04 iulie 2014, a fost expediat prin fax Curții de Apel Bălți la nr. de telefon 023123143, fiind recepționat de instanță la ora 12:58 (f.d. 53-45).

Astfel fiind este cert că Eugenia Plugari, reprezentată de avocatul Liubomir Dudulica, a executat în termen indicațiile stabilite prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 iunie 2014, însă fiind în imposibilitate de a prezenta instanței de apel bonul de plată a taxei de stat, a expediat bonul prin fax, fapt care, în opinia instanței, nu constituie o încălcare.

În această ordine de idei și întru evitarea încălcării dreptului Eugeniei Plugari, precum și îngrădirii accesului la justiție se impune casarea încheierii instanței de apel, prin care s-a dispus restituirea cererii de apel depusă de către Plugari Eugenia, cu restituirea pricinii în instanța de apel spre judecare a apelului în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Plugari Eugenia reprezentată de Dudulica Liubomir.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Eugeniei Plugari împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Telenești, Primăria comunei Mîndrești și Spînu Iulia cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, recunoașterea dreptului de proprietate, obligarea înregistrării dreptului de proprietate și eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, și la cererea de chemare în judecată înaintată de către Spînu Iulia împotriva Eugeniei Plugari, intervenienți accesorii Stratan Olga și Gheorghîța Vasile cu privire la repunerea în termen a acțiunii, anularea certificatului de moștenitor testamentar și recunoașterea dreptului de proprietate, cu restituirea pricinii spre judecarea apelului în fond la Curtea de Apel Bălți

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas